

„Teadmussiirde pikaajaline programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“

Riigihange nr 222076

Mahemajanduse valdkonna aruanne

Poolaasta aruanne

01. jaanuar 2022 – 30. juuni 2022

Eesti Maaülikool,
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda,
Eesti Taimikasvatuse Instituut,
Eesti Toiduainetööstuse Liit,
Maaelu Edendamise Sihtasutus,
Mahepõllumajanduse Koostöökogu,
Põllumajandusuuringute Keskus.

Juuli 2022

Sisukord

Sisukord	2
Tegevuste ülevaade	2
Aruandeperioodil ellu viidud tegevused	3
Taimekasvatuse valdkonnas ellu viidud tegevused	4
Põllukultuuride kasvatus	4
köögiviljakasvatus.....	6
marja- ja puuviljakasvatus	7
Loomakasvatuse valdkonnas ellu viidud tegevused	8
Lambakasvatus	8
mesindus	9
linnukasvatus	10
Valminud teabematerjalid	11
Järgmise perioodi tegevused	12

Tegevuste ülevaade

Mahemajanduse valdkonna koordineerimise eest vastutab Mahepõllumajanduse Koostöökogu (MaheKogu). Aruande pani kokku valdkonnajuht Elen Peetsmann.

2022. aastaks planeeritud tegevused katavad kõiki mahemajanduse valdkondi. Teemade valik ja tegevuste mitmekesisus on lai (vt tabel 1), kuid eelarve ei kata siiski piisavalt kõiki vajadusi.

MaheKogu kutsus 29. aprillil 2022 kokku elektroonse nõukogu koosoleku, sest avanes võimalus korraldada maheköögiviljakasvatuse õppereisi Hollandisse. Nõukogu otsusega lisati teabelehe teemadesse ka taimekasvatuse, teabelehtede arv jäi samaks.

Tabel 4.1. Mahemajanduse valdkonna tegevused 2022. aastal

Teema	Arv	Tegevuse vorm
Taimekasvatus	18	7 infopäeva (2 välislektoriga veebis, 3 ettevõtte külastusega, 1 veebis ja 1 PMK Kuusiku katsekeskuses), 3 ettevõtete külastust Eestis, 1 õpiring, 1 õppereis välisriiki, 1 esitlustegevus, 2 videot, 3 videoloengut
Köögiviljakasvatus	4	2 ettevõtte külastust, 1 õppereis välisriiki, 1 video
Marja- ja puuviljakasvatus	5	1 infopäev ettevõtte külastusega, 1 põllupäev, 1 ettevõtte külastus, 1 esitlustegevus, 1 video
Mesindus	5	1 infopäev veebis, 1 infopäev ettevõtte külastusega, 3 ettevõtte külastust
Lambakasvatus	10	3 infopäeva (1 välislektoriga veebis, üks välislektoriga ettevõttes, 1 ettevõttes), 4 ettevõtete külastust, 1 õppereis välisriiki, 2 videot
Lihaveisekasvatus	10	3 infopäeva (1 välislektoriga veebis, 2 ettevõtte külastusega), 3 ettevõtete külastust, 1 õppereis Eestis, 1 õppereis välisriiki,

Teema	Arv	Tegevuse vorm
		2 videot
Piimakari	2	1 õppereis välisriiki, 1 ettevõtte külastus
Linnukasvatus	2	2 infopäeva veebis välislektoriga
Mahemajandus	7	7 infopäeva (4 infopäeva, 1 infopäev veebis, 2 ettevõtte külastusega)
Mahetoitlustus	7	3 infopäeva, 60 h ettevõtete juhendamist, 1 video, 1 teabeleht, 1 juhendmaterjali täiendamine
Materjalid	9	4 Mahepõllumajanduse Lehte, 3 teabelehte, 1 Mahepõllumajandus Eestis 2022 (trükituna), materjalide tõlkimine (40 lk)

Aasta 2022 kohta on poolaasta aruande koostamise ajaks mahemajanduse valdkonnas **tellitud kokku 79 tegevust**: 29 infopäeva, 17 ettevõtete külastust, 2 esitlustegevust, 1 õppereis Eestis, 5 õppereisi välisriiki, 1 õpiring, valmib 9 videot, 3 videoloengut, 10 materjali, lisaks tõlgitakse 40 lk materjali eesti keelde ja juhendatakse 60 h mahetoitlustajaid.

Tellitud tegevuste **kogusumma oli 244 380 eurot**, kuid tegelik väljamakse sõltub tegevuste elluviimisest.

Aruandeperioodil ellu viidud tegevused

Toimus 11 tegevust (vt tabel 2): 3 lambakasvatuse, 3 taimekasvatuse, 1 linnukasvatuse, 2 mesinduse, 1 köögiviljakasvatuse ja 1 puuviljakasvatuse valdkonnas ja anti välja kolm materjali. Lisaks alustas 21. juunil maheteraviljakasvatuse õpiring.

Tabel 4.2. Aruandeperioodil mahemajanduse valdkonnas ellu viidud tegevused.

Valdkond	Tegevus	Toimumise aeg	Toimumise koht	Osalejate arv
Lambakasvatus	Välislektoriga infopäev veebis	06.01.22	veeb	94
Taimekasvatus	Infopäev veebis	18.02.22	veeb	98
Linnukasvatus	Välislektoriga infopäev veebis	22.02.22	veeb	61
Mesindus	Ühe ettevõtte külastus	23.03.22	Harjumaa	11
Lambakasvatus	Õppereis välisriiki, 3 päeva	19.-21.05.22	Soome	13
Marja- ja puuviljakasvatus	Infopäev ettevõtte külastusega	31.05.22	Tartumaa	38
Mesindus	Infopäev veebis	06.06.22	veeb	40
Köögiviljakasvatus	Õppereis välisriiki, 3 päeva	8-10.06.22	Holland	7
Taimekasvatus	Infopäev ettevõtte külastusega	27.06.22	Saaremaa	25
Lambakasvatus	Ettevõtete külastus	13.06.22	Pärnumaa	22
Taimekasvatus	Infopäev	29.06.22	Raplamaa	60
Materjalid				
Lihaveisekasvatus	Mahelihaveisekasvatus Vilse Anguse näitel/ video	jaanuar		
Mahemajandus	Mahepõllumajanduse Leht /ajakiri	veebruari		
Taime- ja loomakasvatus	Mahepõllumajanduse nõuete muudatused 2022/ teabeleht	mai		

Taimekasvatuse valdkonnas ellu viidud tegevused

PÕLLUKULTUURIDE KASVATUS

Põllukultuuride kasvatuse valdkonnas toimus üks infopäev veebis ja üks Põllumajandusuuringute Keskuse katsepõldudel ning üks põllukultuuride ja seemnekasvatuse infopäev ettevõtte külastusega ja üks infopäev.

Mahetaimekasvatuse infopäev: põllukultuurid mahetootmises

Infopäev toimus: 18.02 veebis (Zoom)

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/infopaev-pollukultuurid-mahetootmises/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_02_18/syndmus/infopaev-pollukultuurid-mahetootmises/

Osalejate arv: 98 osalejat, osalesid peamiselt mahetaimekasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Infopäeval tutvustasid ETKI spetsialistid ETKIs ellu viidud peamiselt sordivõrdluskatsete, aga agrotehnoogiliste katsete tulemusi õlikultuuride, kaunviljade ja kartuliga. Teemad olid järgmised: talirüps maheviljeluses, eelistused agrotehnikale, katsetulemused - Lea Narits. Põldhernes, põlduba ja sojauba maheviljeluses, soovitusel ja katsetulemused - Lea Narits. Kartul mahekatsetes, väetamiskatsed - Terje Tähtjärvi.

Osalejate tagasiside: Osalejad hindasid päeva vajalikuks, infot oli palju ja see oli asjakohane, head olid pikaajalised ülevaated. Leiti, et rohkem võiks pöörata tähelepanu uuematele sortidele.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Sordivõrdluskatseteid võiks jätkuvalt teha ja tutvustada, siia võiks juurde lisada rohkem agrotehnoogilisi katseid ja erinevate väetiste ja biostimulaatorite katseid. Samuti on olulised ka majanduslikud arvestused.

Mahetaimekasvatuse infopäev ettevõtte külastusega: mahepõllumajanduslik põllukultuuride kasvatuse ja sertifitseeritud seemne tootmine

Infopäev toimus: 27.06 Hajaku OÜ, Põlluküla, Saaremaa

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_06_27/syndmus/infopaev-ettevotte-kylastusega-mahepollumajanduslik-pollukultuuride-kasvatus-ja-sertifitseeritud-seemne-tootmine/
- <https://www.pikk.ee/sundmus/infopaev-mahepollumajanduslik-pollukultuuride-kasvatus-ja-sertifitseeritud-seemne-tootmine/>

Osalejate arv: 25 osalejat, osalesid peamiselt mahetaimekasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Maheettevõtet Hajaku OÜ tutvustas Hannes Kurgpõld, põldude (talirüps, tatar, heinaseeme) vaatlus, tootmistehnoloogia tutvustus põhivõhuga sertifitseeritud seemne kasvatamisel. Tutvustati ka seemnete käitlust ettevõttes (kuivatamine, puhastamine jm). Seemnekasvatuse peamisi aspekte käsitles nõustaja ja seemnepõldude tunnustaja Veeve Kaasik. Seemnekasvatuse ja mahetootmisega seotud aspekte kommenteeris Anne Väli Põllumajandus- ja Toiduametist.

Osalejate tagasiside: Osalejad hindasid päeva huvitavaks, sh konkreetse ettevõtte tootmissüsteemi tutvustust ning põldude vaatlust ja võimalust vahetada tootjate vahel kogemusi.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Ettevõtete külastusi koos mõningate teoreetiliste aspektide käsitlemisega võiks korraldada ka edaspidi. Kogu agrotehnoloogia on huvipakkuv – väetamine, umbrohutõrje jne

Fotod: Airi Vetemaa

Infopäev: PMK maheviljelusalaste uuringute tutvustus

Infopäev toimus: 29.06, Raplamaal

Korraldajad: Põllumajandusuuringute Keskus ja Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/pollupaev-pmk-maheviljelus/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_06_29/syndmus/pmk-maheviljelusalaste-uuringute-tutvustus/
- Päev osaliselt järelvaadatav PMK Facebooki kaudu

Osalejate arv: 60 osalejat, peamiselt mahetaimekasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Kuusiku katsekeskuses toimunud infopäeval tutvustati mahetootjatele Kuusiku pikaajalist agrotehnoloogilist mahe- ja tavaviljeluse külvikordade katset. Ülevaade anti kolmes külvikorras kasvatatavate kultuuride saagikustest ja kvaliteedist ja neid mõjutavatest uuringufaktoritest (viljavahelduse mõju, väetamine, erinev mullaharimine). Samuti vaadeldi katsete umbrohtumust ja agrotehnoloogia ning viljavahelduse mõju sellele. Täpsemalt selgitati vegetatiivselt levivate umbrohtude (põld-piimohakas, põldohakas) tõhusama tõrjumise võimalusi mullaharimise kohandamisel vastavalt nende umbrohtude bioloogiast lähtuvalt. Eraldi käsitleti ka külvikordades kasvatatavate kultuuride kattetulu ja selle võrdlust mahe- ning tavaviljeluses

Põhjalikumalt selgitati külvikorras haljasväetiseks kasvatatava punase ristiku ja varem katsetes kasvatatud põldheina väetamise tõhusust maheväetistega ja selle mõju järelkultuuri saagile ja tasuvusele, kuna selle kohta esitasid tootjad enam küsimusi. Põldkatsel oli kaevatud ka mullaprofiili sügavkaeve, kus tootjatele näidati mullaprofiili kirjeldamise tegevust ja käsitleti mullatüübist lähtuvalt ka katseala mulla omadusi. Eraldi vastati tootjate küsimustele mullakarbonaatide ja lupjamise vajalikkuse kohta.

Ühe osana tutvustati tootjatele vahekultuuride kasvatamist selleks otsatarbeks rajatud erinevate vahekultuuride segude alusel. Selgitati segudes olevate liikide omadusi ja vahekultuuride otstarvet ning kasvatamise põhimõtteid külvikorades. Samuti käsitleti katsete tulemusi vahekultuuride kasvatamisel. Infopäeval tutvustati ka suvinisu ja kaera väetamise katset erinevate maheväetiste normidega ning tutvustati Kuusiku põllupargi kultuurtaimede kollektsiooni.

Osalejate tagasiside: osalejaid jäid infopäeva sisu ja korraldusega rahule, kuigi oli väga palav ilm. Edaspidiseks soovitati palava ilma korral rohkem teooriat rääkida telgis.

Fotod: Elen Peetsmann

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: infopäeva peeti vajalikuks ja soovitakse kindlasti selle korraldamist ka järgmisel aastal. Teemadena pakub huvi nt umbrohtude tõrje ja selleks sobivad põlluharimismasinad, mahetootmisesse sobivad teraviljasordid, tulude- kulude võrdlus, kartulikasvatus, seadusandlus.

KÖÖGIVILJAKASVATUS

Õppereis välisriigis: maheköögiviljakasvatus

Õppereis toimus: 8.-10.06, Holland

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/mahekoogiviljakasvatuse-oppereis-hollandisse/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_06_08/syndmus/mahekoogiviljakasvatuse-oppereis-hollandisse/

Osalejate arv: 7 osalejat, osalesid köögiviljakasvatavad (6 mahetootjat ja 1 tavatootja, kes on mahetootmisest huvitatud)

Sündmuse lühikirjeldus: Kolme päeva jooksul külastati kuut maheköögivilja ja -kartulikasvatusega tegelevat ettevõtet ja ühte mahepuuviljakasvatusega tegelevat ettevõtet ning kohtuti maheaiandussaaduste hulгимүүжaga. Külastatud ettevõtted olid erineva suurusega ja kasvasid erinevaid kultuure. Mitmed tegelesid ladustamise (k.a teistele tootjatele teenuse pakkumisega) ja pakendamisega, ühel ettevõttel oli suur talupood. Kõigis köögivilja- ja kartulikasvatusega tegelevates ettevõtetes räägiti kasutatavast külvikorrast, väetamisest ja umbrohtude kontrolli all hoidmise strateegiatest, vaadeldi põlde ja tehnikat ning toimus arutelu. Tutvuti ka erinevate tootjate koostöövormidega ja huvitava lahendusega, kuhu on kaasatud maaomanikud, kelle maad kasutatakse.

Osalejate tagasiside: Õppereisi hinnati väga kõrgelt ja leiti, et sellised välisõppereisid on väga vajalikud, et näha millises suunas peab edasi liikuma. Leiti, et kuigi graafik oli tihe, oli külastatud ettevõtetete valik väga hea ja läbimõeldud. Leiti, et sellistel õppereisidel saadud teadmised ja teiste riikide tootjate kogemuste kuulamine on väga olulised, nt tehnika ostuks v hoidla ehituseks vajalike otsuste tegemisel.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Erinevatesse riikidesse toimuvaid õppereise soovitakse igal aastal ja neid peetakse olulisemaks kui infopäevi. Lisaks heal tasemel tootmisega tutvumisele, soovitakse külastada ka ettevõtteid, kes nii kasvatavad, ladustavad kui ka pakendavad oma toodangut. Soovitakse näha ka uudseid maheköögiviljakasvatuses kasutatavaid tehnoloogiaid, nt erinevaid rohimisroboteid tööd tegemas.

Fotod: Merit Mikk

MARJA- JA PUUVILJAKASVATUS

Toimus üks maheaianduse teemaline infopäev.

Mahetaimekasvatuse infopäev: maheaiandus

Infopäev toimus: 31.05 Hiie talus, Tartumaal

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/maheaianduse-infopaev-hiie-talus/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_05_31/syndmus/maheaianduse-infopaev-hiie-talus/

Osalejate arv: 38 osalejat, peamiselt mahemarja- ja puuviljakasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Hiie Talu tutvustas Margus Hiie: puuvilja- ja marjakasvatus, sordid ja tehnoloogia. Mullaharimine, aedade hooldus. Puuvilja- ja marjaaedades kasutatavad masinad (hooldustehnika – võrahooldus ja võraaluste harimine, öökülmade vastane seade jm).

Lisaks tutvustati komposttee praktilist valmistamist vastava seadmega ja selle kasutamine õunaaias, teemat käsitles Margo Mansberg.

Osalejate tagasiside: Osalejad hindasid päeva huvitavaks, sh konkreetse ettevõtte tootmissüsteemi tutvustust ning aedade ja kasutatava tehnika tutvustust.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Ettevõtete külastused on alati huvitavad ja neid soovitakse ka edaspidi. Oleks huvitav näha ka teiste riikide maheaiandust. Taimekahjustajad ja nende tõrje maheviljeluses, väetamise võimalused.

Fotod: Airi Vetemaa

Loomakasvatuse valdkonnas ellu viidud tegevused

Maheloomakasvatuse infopäev välislektoriga

Infopäev toimus: 06.01 veebis (Zoom)

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/maheloomakasvatuse-infopaev-valislektoriga/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_01_06/syndmus/maheloomakasvatuse-infopaev-valislektoriga/

Osalejate arv: 94 osalejat, osalesid peamiselt mahelamba- ja mahelihaveisekasvatatajad

Sündmuse lühikirjeldus: Infopäeval rääkis välislektor Anders Lerberg Kopstad (Norra) taastava karjatamise põhimõtetest ja eelistest, andis soovitusi, kuidas seda planeerida ja praktilisi soovitusi. Päeva lõpus tutvustas MEMi esindaja Marika Ruberg olulisemaid 2022. a kehtima hakanud mahepõllumajanduse nõuete muudatusi ja PTA esindaja Mariliis Ivask uut maheloomade andmebaasi ja loomade ettevõttesse toomise uusi nõudeid.

Osalejate tagasiside: Infopäev sai hea tagasiside, programmi peeti sisukaks ja teemasid huvitavateks/olulisteks. Veebis toimuva ürituse kohta pidasid mõned osalejad infopäeva liiga pikaks.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Sooviti samal teemal (k.a sama lektoriga) infopäevi, mis toimuksid ettevõtetes ja kus konkreetse külastatava ettevõtte näitel tehakse taastava karjatamise põhimõtteid arvestav karjatamisplaan. Lisaks sooviti infopäevi talvise söötmise ja nõuetekohaste söötmissplatside rajamise, karjamaade rajamise ja hoolduse (aiad, vesi, loomade liigutamine), rohumaade kvaliteedi, loomakasvatuse veterinaarsete aspektide jm teemadel.

LAMBAKASVATUS

Lambakasvatuse valdkonnas toimus üks õppereis Soome ja üks ettevõtete külastus.

Õppereis välisriiki: mahelambakasvatus

Õppereis toimus: 19.-21.05, Soome

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/mahelambakasvatuse-oppereis-soome/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_05_19/syndmus/mahelambakasvatuse-oppereis-soome/

Osalejate arv: 13 osalejat, osalesid mahelambakasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Õppereisi käigus külastati nelja lambakasvatusega tegelevat ettevõtet ja kuulati kohaliku lambakasvatuse konsulendi loengut, kes rääkis lambakasvatuse (k.a mahelambakasvatuse) olukorrast ja aretustööst Soomes. Külastatavad ettevõtted olid erineva suurusega ja kasvasid mitmeid lambatõuge. Tutvuti lautade tehniliste lahenduste, söötmise korraldamise, tallede lisa söötmise organiseerimisega, arutati kvaliteetse rohusööda ja karjatamise organiseerimise üle. Kolm maheettevõtet tegeles otseturustusega, omades kas mobiilset müügikioskit v kohapeal asuvat väikest kauplust. Tutvuti ka villa väärindamise võimalustega.

Osalejate tagasiside: Osalejate tagasiside oli väga hea. Leiti, et õppereisid on tegevuse arendamiseks vajalike teadmiste ja inspiratsiooni saamiseks väga olulised. Tagasiside põhjal saavad osalejad paljut nähtust oma ettevõtetes kasutada.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Kõik osalejad olid ka edaspidi õppereisidest huvitatud, samuti olid kõik osalejad huvitatud ettevõtetes toimuvatest infopäevadest. Teemadest mainiti nt karjavalvekoeri, looduslikel rohumaadel karjatamist, talvist söötmist, karjamaade

rotatsiooni, jõudluskontrolli, villa hindamist. Õppereisil tuli ettepanek liha ja villa jõudluskontrolli teemalise põhjalikuma praktilise ürituse korraldamiseks Soome lektoriga Eesti maheettevõtetes, mis toimub 21. juulil.

Fotod: Merit Mikk

Mahelambakasvatuse ettevõtete külastus

Ettevõtete külastus toimus: 13.06 OÜ Head Tuuled (Värati, Pärnumaa) ja Niinepuu lambamaja (Niinepuu OÜ, Matsi, Pärnumaa).

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/mahelambakasvatuse-ettevotete-kulastus-parnumaal/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_06_13/syndmus/mahelambakasvatuse-ettevotete-kylastus-parnumaal/

Osalejate arv: 22 osalejat, osalesid mahelambakasvatatajad

Sündmuse lühikirjeldus: Tutvuti mõlema ettevõtte tegevusega ja vaadeldi erinevaid rohumaid (PLK-d, erineva vanusega PR-d), kus botaanik Ott Luuk õpetas taimi tundma (ca 40-50 liiki) ja rääkis liigirikkuse olulisusest ja majandamisviisidest, mis seda suurendada aitavad. Niinepuu lambamajas oli eraldi arutelu all ka karjavalvekoerte õpetamine ja nende töö organiseerimine.

Osalejate tagasiside: Osalejate tagasiside oli positiivne. Paljud osalejad tundsid vaid üksikuid taimeliike ja leidsid, et täiendavate teadmiste saamine on vajalik. Taimede ja teiste rohumaaudel elavate liikide tundmaõppimist võiks integreerida ka edaspidistes koolitustesse, sest korraga on keeruline liiga palju liike meelde jätta. Palju huvi pakkusid ka karjavalvekoerad.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Sooviti ettevõtetes toimuvate üritustega jätkamist. Soovitud teemade valik on lai (talvised söötmisalad, rohumaaude majandamine ja kvaliteet, kerglaudad, erinevad karjaaiad – eelised ja puudused, tervishoid, villa kvaliteedi hindamine jm).

MESINDUS

Mesinduse valdkonnas toimus üks ettevõtte külastus ja üks infopäev veebis.

Mahemesinduse infopäev

Infopäev toimus: 06.06 veebis (Zoom)

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/mahemesinduse-infopaev-2/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_06_06/syndmus/mahemesinduse-infopaev-veebis/

Osalejate arv: 40 osalejat, osalesid nii mahemesinikud kui ka mesinikud, kes on mahemesindust huvitatud.

Sündmuse lühikirjeldus: Programmi valiti mõned olulised teemad põhjalikumaks käsitlemiseks: mahemesila asukoha valik, kahjurid ja nendega toimetulek, varroalesta tõrje mahemesilas, mesilasperede ettevalmistamine edukaks talvitumiseks. Registreerumisel küsiti ka osalejatelt, milliste teemade põhjalikumalt käsitlemist nad soovivad ja seda arvestati osaliselt (kui mahtus väljakuulutatud teema raamesse, nt lisati mesila kaitse karude eest) või käsitleti suurema huvi korral detailsemalt või plaanitakse arvestada edasiste infopäevade teemade valikul.

Osalejate tagasiside: Osalejate tagasiside oli väga hea. Leiti, et ka edaspidi võiks valida mingid üksikud teemad ja neid siis põhjalikumalt käsitleda. Positiivsena toodi välja ka see, et lektor on ise tegutsev mahemesinik.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Edaspidi soovitakse erinevate teemade põhjalikumalt käsitlemist veebis toimuvatel infopäevadel ja ka mahemesilates toimuvaid infopäevi, kus demonstreeritakse erinevaid lahendusi ja praktikaid.

Ettevõtte külastus: mahemesindus

Ettevõtte külastus toimus: 23.03, ettevõttes Lojal OÜ (Sõrve küla, Harku vald, Harjumaa)
Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/ettevotte-kulastus-mahemesindus/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_03_23/syndmus/ettevotte-kylastus-mahemesindus/

Osalejate arv: 11 osalejat, osalesid mahemesindusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Tutvuti Lojal OÜ tegevusega, vaadeldi inventari, kuulati pakendite ja turustamisega seotud kogemusi. Peamisteks laiema arutelu teemadeks olid mesinduses tekkivate jäätmete käitlemine, pakendid ja mahemee turustamine.

Osalejate tagasiside: Ettevõtte külastus sai väga hea tagasiside. Teiste tootjate kogemusest õppimist peetakse oluliseks ja ettevõtete külastus on selleks hea võimalus. Oluliseks peeti ka seda, et ette teada antud teemade üle saab põhjalikult arutleda väiksemas grupis.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Mahemesinikud soovisid ka edaspidi mahemesilates toimuvaid väiksema grupiga üritusi, mille raames saab põhjalikumalt tutvuda ühe ettevõtte tegevusega ja vahetada eelnevalt kokkulepitud teemadel kogemusi. Samuti sooviti kahepäevast üritust (nt õppereisi), mis võimaldab ettevõtetes nähtu ja muudel mahemesinduse teemadel pikemaid õhtuseid arutelusid.

LINNUKASVATUS

Maheloomakasvatuse infopäev: mahelinnukasvatus

Infopäev välislektoriga toimus: 22.02 veebis (Zoom)

Korraldaja: Mahepõllumajanduse Koostöökogu

Teave veebis:

- <https://www.pikk.ee/sundmus/mahelinnukasvatuse-infopaev/>
- http://www.maheklubi.ee/syndmused/2022_02_22/syndmus/mahelinnukasvatuse-infopaev/

Osalejate arv: 61 osalejat, osalesid peamiselt mahelinnukasvatusega tegelevad tootjad

Sündmuse lühikirjeldus: Teemadena anti ülevaade mahemunakanakasvatusest laiemalt. Peamiselt keskenduti munakanade heaolule ja pidamistingimustele, käsitleti peamised terviseiga seotud probleeme, levinumaid haigusi ja nende põhjuseid. Põhjalikumalt käsitleti munakanade söötmist - söödad ja söödalisandid, nende koostised ja munakanade vajadused toitainete osas ning kuidas neid katta.

Inglisekeelne ettekanne tõlgiti eesti keelde, tõlkis linnukasvatuse spetsialist Eesti Maaülikoolist Julia Jeremejeva. Lektorid olid Fernando Trajano Lima ja Adam Lohnisky, linnukasvatuse spetsialistid rahvusvahelisest sööda- ja söödalisandite ettevõttest DSM.

Osalejate tagasiside: Osalejad hindasid info vajalikuks, samas leiti ka, et nii mahuka teema käsitlemiseks jäi aega pisut väheks ning päev kujunes ka planeeritust pisut pikemaks.

Ettepanekud järgmiste tegevuste/teemade osas: Lindude söötmist kohalike söötadega tuleks jätkuvalt käsitleda, samuti ratsioonide koostamist. Lisaks ka lindude terviseaspektid, sh psüühiline tervis ja käitumuslikud aspektid.

Valminud teabematerjalid

Valmis üks video, üks mahepõllumajanduse leht ja üks teabeleht.

VIDEOD

Valmis üks lihavesikasvatuse teemaline video, kus tutvustati mahelihavesikasvatust pereettevõtte Vilsu Angus näitel, kes oli parim mahetootja aastal 2019 ja parim lihavesikarjakasvataja aastal 2018.

Videole on lisatud ka inglise keelsed subtiitrid.

Mahelihavesikasvatus Vilsu Anguse näitel

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=SCan1umiEmo>

TEABEMATERJALID

Valmis üks mahepõllumajanduse leht ja teabeleht mahepõllumajanduse nõuete muudatustest.

Mahepõllumajanduse leht nr 92, 1-2022 (ilmus veebruar 2022)

Veebis:

- https://www.pikk.ee/wp-content/uploads/2022/03/mahleht_01_2022.pdf?x70788
- http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/mahleht_02_22.pdf

Väljaandja: Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus, ISSN 1406-9814

Sisukord:

- Kaera mahekatsed Eesti Taimekasvatuse Instituudis
- Suviniisu mahekatsed Eesti Taimekasvatuse Instituudis
- Talirukis mahepõllul
- Mahemajandus teadmussiirde programmis
- Kirjandus ja üritused

Mahepõllumajanduse nõuete muudatused põllumajandustootjale alates 1.01.2022 (Ilmus mai 2022)

Veebis:

- <https://www.pikk.ee/wp-content/uploads/2022/06/Mahepõllumajanduse-nouete-muudatused-2022.pdf?x70788>
- http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Mahep%C3%B5llumajanduse%20n%C3%B5uete%20muudatused_2022.pdf

Mahetootjatele mõeldud infomaterjal (4lk, formaat A4), kus kajastatakse mahepõllumajandusliku taime- ja loomakasvatuse nõudeid, mis muutusid 1.01.2022. Materjal annab hea ülevaate kõigist kontrollitavatest muudatustest käesoleval aastal.

Teabematerjali koostas Mahepõllumajanduse Koostöökogu koosöös Põllumajandusametiga.

Järgmise perioodi tegevused

Järgmisel poolaastal viiakse ellu kõik ülejäänud tegevused, millest välja on kuulutatud juba järgmised:

- 04.07.2022 Maheviljeluse esitluspäev Eesti Maaülikoolis
- 12.07.2022 Ettevõtte külastus: mahe maitse- ja ravimtaimede kasvatus ning väärindamine EUROBIO LAB näitel
- 20.07.2022 Põllupäev: mahe sõstrakasvatus Pollis
- 21.07.2022 Mahelambakasvatuse infopäev välislektoriga
- 25.08.2022 Mahemarja- ja puuviljakasvatuse esitluspäev Pollis

Valdkonna tegevused leiab veebis: <https://www.pikk.ee/valdkonnad/teadmussirde-pikaajalised-programmid/uhendpip/uhendpipi-tegevused-2022/>